

Kommunstyrelsen

Förtydligat medlemsansvar för medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening

Förslag till beslut:

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. med Kommuninvest ekonomisk förening och medlemmarna i föreningen samt Kommuninvest i Sverige AB ingå nytt regressavtal (bilaga 1),
2. regressavtalet ska ersätta nuvarande regressavtal benämnt "Avtal" daterat med början den 7 maj 1993,
3. med Kommuninvest i Sverige AB ingå avtal gällande kommunens ansvar för Kommuninvest i Sverige AB:s motpartsexponeringar avseende derivat (bilaga 2) och
4. bemyndiga kommunstyrelsens ordförande och ekonomichefen i förening att underteckna angivna avtal för kommunens räkning.

Bo Renman
Kommundirektör

Dan Näsman
Ekonomichef

Bakgrund

Medlemmarna i Kommuninvest ekonomisk förening beslutade vid stämman 2011 att medlemmarna ska ingå dels ett förtydligt regressavtal som ersätter nuvarande regressavtal, dels ett garantiavtal om medlemmarnas ansvar för Kommuninvests motpartsexponeringar avseende derivat.

Regressavtalets lydelse framgår av bilaga 1, och garantiavtalets lydelse framgår av bilaga 2.

Tyresö kommun blev medlem i Kommuninvest ekonomisk förening år 2010 (KF 2010-06-17, §86). Kommuninvest skapades utifrån grundidén att svenska kommuner och landsting tillsammans får bättre villkor för sina lån än vad de får var och en för sig. Idag har föreningen 262 medlemmar.

Kommuninvests förmåga att bistå medlemmarna med stabil och kostnadseffektiv finansiering baseras på dess mycket höga kreditvärdighet. Avgörande för finansmarknadens förtroende för Kommuninvest är den solidariska borgen som krävs för ett medlemskap i Kommuninvest. Borgensåtagandet innebär att medlemmarna har ett solidariskt ansvar för Kommuninvests samtliga förpliktelser.

Sedan verksamheten startade har sättet att arbeta med finansiering ändrats på många olika sätt. Omvärlden ser annorlunda ut. Medlemmarnas krav på finansiering har förändrats. De har önskemål om snabb lånehantering samtidigt som inga bindande låneåtaganden lämnas i förväg. För Kommuninvests del ställer detta krav på en högre betalningsberedskap. Vidare använder Kommuninvest idag olika typer av försäkringsinstrument, så kallade derivat, för att minska riskerna i upplånings- och utlåningsverksamheten samt likviditetsförvaltningen.

Därutöver har medlemmarna i ägardirektiven angivit att Kommuninvest vid alla tillfällen ska ha en tillfredsställande likviditet.

Krav på likviditet föreligger även från myndigheter och kreditvärderingsföretag.

Genom de förändringar som har skett i verksamheten och de krav som i övrigt ställs, behöver medlemmarna ingå de två nya avtalen. Därigenom tillförsäkras att medlemmarnas ansvar för Kommuninvests åtaganden blir tydligt även i framtiden. Ändringarna innebär inte något utökat medlemsansvar, då den solidariska borgen, som redan idag innebär ett totalansvar för verksamheten, inte ändras.

Kommuninvest gör den bedömningen att genom de två nya avtalen ska någon ytterligare ändring av de avtal som rör medlemsansvaret inte behöva göras inom överskådlig tid.

Föreningsstämmans beslut att ingå de två avtalen har föregåtts av utredningar och diskussioner i föreningsstyrelsen samt har presenterats vid de 22 medlemssamrådsmöten som hållits under våren 2011.

Ett förtydligt regressavtal

Detta avtal ersätter nuvarande regressavtal och reglerar det inbördes ansvaret mellan medlemmarna om Kommuninvests fordringsägare skulle framställa anspråk gentemot någon medlem med hänvisning till det solidariska borgensåtagandet. Vidare reglerar regressavtalet den närmare proceduren om ett krav på betalning skulle framställas gentemot en medlem.

Ansvaret i regressavtalet för förfinansieringen (den del av upplåningen som ännu ej är utlånad) är gemensamt för alla medlemmar. Ansvaret står i relation till medlemmens andel av föreningens totala insatskapital. När det gäller den del av upplåningen som använts för utlåningen är enbart de medlemmar som lånar ansvariga. Detta ansvar tas i förhållande till medlemmens andel av Kommuninvests totala utlåning.

Ett nytt garantiavtal beträffande ansvar gällande motpartsexponeringar i derivat

För att minska valuta- och ränteriskerna i verksamheten använder Kommuninvest sig av derivat – ett slags försäkringsinstrument. De vanligaste derivaten är swappar, optioner och terminer. Beroende på räntans eller valutans utveckling kommer Kommuninvest att ha en skuld eller en fordran på sin motpart.

Garantiavtalet omfattar den fordran som Kommuninvest har på sin motpart, medan den solidariska borgensförbindelsen reglerar Kommuninvests skuld till motparten. Motpartsrisken avser risken att motparten i en transaktion inte kan fullgöra sina åtaganden. Om inte motparten klarar av sina åtaganden kan Kommuninvest begära att medlemmarna fullgör sitt betalningsansvar enligt garantiavtalet.

I likhet med det grundläggande solidariska borgensåtagandet är ansvaret för motpartsexponeringar genom derivatkontrakt gemensamt för alla medlemmar när det gäller förfinansieringen (derivat kopplade till den del av upplåningen som ännu ej är utlånad). Ansvaret utgörs av medlemmens andel av föreningens totala insatskapital.

När det gäller de derivat som är kopplade till utlåningen är enbart de medlemmar som lånar ansvariga. Detta ansvar tas i förhållande till medlemmens andel av Kommuninvests totala utlåning.

Medlemmarnas ansvar för motpartsexponeringar gällande derivat regleras idag i Kommuninvests utlåningsreverser och kommer därför att utmönstras ur dessa så snart det nya garantiavtalet blir gällande.

Kommuninvests skyddssystem

Kommuninvest arbetar hela tiden aktivt för att förebygga finansiella förluster. Som kreditinstitut ska Kommuninvest alltid bedriva verksamheten inom ramen för de krav som samhället uppställt i den finansiella lagstiftningen och genom Finansinspektionens normering.

Medlemmarna har i ägardirektiv fastslagit den grundläggande synen på risk. Kommuninvest får inte driva sådana verksamheter som innebär att risknivån överstiger vad som hade varit tillåtet risktagande för en kommun eller ett landsting enligt kommunallagen. Riskerna i verksamheten ska minimeras och den totala risknivån får inte äventyra Kommuninvests finansiella situation.

Den grundläggande principen för Kommuninvests riskhantering är att villkoren för upplåning och utlåning ur ett riskperspektiv ska vara likvärdiga. Syftet är att minimera eller eliminera de risker som uppstår i verksamheten. Kommuninvests regler och processer har utformats för att säkerställa en systematisk och trygg riskhantering. Bolagsstyrelsen har det övergripande ansvaret för riskexponering och hantering av risker samt beslutar om bolagets övergripande riskpolicy och instruktioner för finansverksamheten.

Kommuninvest ställer höga krav på motparterna. Placeringar av ännu inte utlånat kapital sker i första hand i värdepapper utfärdade av stater, statligt garanterade finansiella institutioner med hög kreditvärdighet, banker med hög kreditvärdighet eller i form av säkerställda obligationer.

Motpartsriskerna vid användning av derivat begränsas genom att kontrakt ingås med motparter med hög kreditvärdighet. Motpartens kreditbetyg är avgörande för vad Kommuninvest är beredd att acceptera när det gäller derivatens löptid, struktur och tillåten riskexponering. För att begränsa risker och exponeringar som uppkommer på grund av värdetförändringar i derivat, ingår Kommuninvest säkerhetsavtal med motparterna. Dessa ger Kommuninvest en rätt att under vissa förutsättningar kräva, men också en skyldighet att ställa, säkerheter.

Kommuninvests kapitalbas uppgick den 31 december 2010 till cirka 944 miljoner kr. Det utgör den primära ekonomiska bufferten om något negativt händer. Under november 2010 har Kommuninvest stärkt kapitalbasen med 1 miljard kr genom ett förlagslån från medlemmarna. Syftet med en större kapitalbas är att öka förmågan att hantera allvarliga störningar.

Medlemmarna har i ägardirektiv angivit att den utökade kapitalbas som blir följden av det eviga förlagslånet, inte får användas för att öka Kommuninvests totala risknivå.

De tillgångar som ingår i Kommuninvests verksamhet påverkar medlemsansvaret. Tillgångarna utgörs primärt av utlånade medel samt placeringar av likviditeten. I en situation där medlemsansvaret skulle bli aktuellt, kan Kommuninvest sälja tillgångarna och använda deras värde för att återbetala genomförd upplåning. Därigenom minskas det totala medlemsansvaret.

Övrigt

Samtliga medlemmar i Kommuninvest behöver ingå de två nya avtalen. Dessa utgör en förutsättning för medlemskap i Kommuninvest och bygger på de skyldigheter en medlem har gentemot föreningen och övriga medlemmar. Vidare utgör ett ingående av de nya avtalen en förutsättning för att kunna låna pengar från Kommuninvest.